

Bakalářská práce: Kaple sv. Huberta na zámku Konopiště

Jméno a příjmení (student): Jana Sedláčková

Vedoucí práce: Petr Kubín

Posudek vedoucího práce:

Jana Sedláčková si zvolila za téma své práce zajímavý sakrální objekt, který se nalézá na bývalém šlechtickém hradě a nakonec habsburském zámku Konopiště a který sloužil po staletí jako soukromá kaple majitelů zdejšího rozlehlého panství. Svou práci vhodně rozdělila do pěti částí.

V první líčí dějiny hradu od jeho vzniku na přelomu 13. a 14. století přes jeho přeměnu v barokní zámek v 18. století až do doby jeho nejslavnějšího majitele, následníka rakousko-uherského trůnu, arcivévody Františka Ferdinanda d'Este, jehož smrtí v Sarajevu se velké dějiny Konopiště prakticky uzavírají. Je to část kompilační, vytvořená na základě sekundární literatury, někdy populárně-naučného charakteru (Pernes, Procházková). Jako přehledná kapitola je však v zásadě dostačující, byť jsou zde drobné nedostatky (Balbínova *Miscellanea* by měla být citována z originálního díla /s. 9/ Jiskra uvedena pečlivěji /s. 11, pozn. 52/, odkaz na Origena ohledně křtu nemluvnat se do tohoto textu nehodí, navíc když jde o citaci z druhé ruky neodpovídající historické realitě předkonstantinovské církve /s. 7/).

Při sepisování druhé části, pojednávající již o architektonickém vývoji kaple samotné, vyšla autorka z důkladného stavebně-historického průzkumu Kašičky a Novosadské z poloviny sedmdesátých let 20. století (tady postrádám citaci, s. 14), a také ze svého vlastního pozorování, která prováděla a provádí jako současný správce konopištských depozitářů a zámeckých sbírek. Popis je však místy nepřesný či nesprávný, např. autorka uvažuje o původní patrové kapli na Konopišti a míní tím patrně prostor o velikosti dvou pater (s. 15.-16.), ve skutečnosti se ovšem takto označuje dvoupatrová kaple (jako např. v pařížské Sainte-Chapelle). Na stejném místě zmiňuje slavnou Konopištskou madonu jako součást původního vybavení hradní kaple. Její provenience je však, pokud je mi známo, nejasná, uvažuje se o chvojenském kostelíku nedaleko Konopiště. Bylo by bývalo vhodné uvést umělecko-historickou literaturu o tomto předmětu a z ní citovat, proč se vlastně madona nazývá Konopištskou, kdy se dostala do majetku Národní galerie a kdo dal zhotovit její současnou kopii, uloženou na zámku etc.

Z hlediska umělecko-historického byla nejvýznamnější barokní úprava kaple, respektive její mobiliář zhotovený na zakazku tehdejších majitelů Konopiště hrabat z Vrby vynikajícím řezbářem Lazarem Widmannem. Bohužel byl odstraněn při poslední úpravě interiéru za Františka Ferdinanda, který kapli vtiskl víceméně muzejní ráz. Barokní oltář byl tehdy nejprve odvezen do benešovského kostela sv. Mikuláše, kde ho zachytil Podlahův

Soupis památek, a pak různě putoval až do nedávné doby, kdy se jej podařilo získat takřka celý zpět na Konopiště. Jde o barokní gotiku se sochami českých světců Václava, Ludmily, Ivana a Hroznaty (prapředka Vrtbů) a hlavního patrona kaple sv. Jiljí. Škoda, že autorka nevěnovala větší pozornost osudům jednotlivých soch.

Jak řečeno, kaple byla zakonzervována v podobě, kterou ji dal následník trůnu. Ten z ní v duchu svých zálib vytvořil prostor pro uložení velkého množství navzájem nesourodých sakrálních památek, takže celek působí dosti bizarním dojmem. Jana Sedláčková věnovala inventáři celou třetí kapitolu. Nejprve popsala sochy Lazara Widmana (není jasné, zda popis je její, nebo přejatý) a pak bohatou sbírku pana arcivévody. Schází tady ale odkazy na odbornou literaturu, pokud autorka všechno převzala jen z průvodcovského textu, měla použít literaturu v něm uvedenou!

Čtvrtá kapitola je věnována „duchovní tváři“ Františka Ferdinanda, který byl, jak známo, už svými současníky považován za „nábožného“, bigotního katolíka. Snad tomu tak i bylo, čemuž nasvědčuje pompézní oslava církevních svátků na Konopišti, kterou zde J. Sedláčková poměrně zdařile zdokumentovala (i prostřednictvím dobových fotografií).

Poslední kapitola stručně informuje o současném využití zámecké kaple, která díky správě objektu (i paní autorce) příležitostně opět slouží církevním obřadům.

Předkládaná práce jakoby zůstala na půli cesty, koncepčně je dobře rozvržena, koncentruje se na to podstatné, ale samotná badatelská práce je nedotažená, text přímo vyzývá k dalšímu pátrání v literatuře a v pramenech. To je konečně především v zájmu samotné autorky, která konopišťské sbírky spravuje.

Bakalářskou práci d o p o r u č u j i k obhajobě!

